

ABSTRAK

Kebajikan kanak-kanak bawah umur lapan belas tahun merupakan pertimbangan utama bagi memutuskan sesuatu kes kekeluargaan di mahkamah. Kajian ini membincangkan persoalan-persoalan yang timbul berkaitan implikasi terhadap beberapa aspek kebajikan kanak-kanak bawah umur akibat pertukaran agama salah seorang ibu bapa yang bukan beragama Islam kepada Islam, contohnya aspek jagaan dan penjagaan, penentuan agama, nafkah dan aspek-aspek lain. Kajian ini merujuk kepada beberapa peruntukan perundangan yang berkaitan seperti Perkara 11 (1) Perlembagaan Persekutuan yang memperuntukkan hak kebebasan beragama seseorang dan Perkara 12 (4) untuk mengupas persoalan penentuan agama anak oleh ibu bapa atau penjaga. Seksyen 51 (1) Akta Memperbaharui Undang-undang (Perkahwinan dan Perceraian) 1976 juga dirujuk bagi meneliti status perkahwinan pasangan ibu bapa yang mana salah seorang daripada mereka menukar agamanya kepada agama Islam dan pasangannya yang satu lagi enggan menukar agamanya. Kajian kes-kes yang relevan juga dirujuk dan dianalisis bagi menyokong prinsip-prinsip perundangan yang digunakan dalam kajian ini. Untuk itu, kajian kepustakaan merupakan metod utama yang digunakan dengan menggunakan Metod Pengumpulan Data dan Metod Analisis Data bagi memperolehi satu analisis yang mantap. Hasil kajian mendapati mahkamah menitikberatkan persoalan kebajikan kanak-kanak apabila membuat keputusan kes yang berkaitan dengan mereka. Bagaimanapun, kehendak dan kemahuan kanak-kanak yang telah berumur belasan tahun jarang dipertimbangkan apabila keputusan yang berkait dengan diri mereka diberi. Contohnya, dalam perkara untuk menentukan agama anutan mereka di mana kanak-kanak yang berumur belasan tahun patut diberi pilihan untuk menentukan agama mereka sendiri atau pilihan penjaga mereka sendiri, dalam hal pertikaian hak jagaan. Ini adalah kerana walaupun belum mencapai umur lapan belas

tahun, pada umur belasan tahun itu, kanak-kanak tersebut sudah waras dan boleh membuat pertimbangan sendiri, apatah lagi pada zaman kini. Ini adalah selaras dengan prinsip kepentingan kebajikan kanak-kanak yang di putuskan dalam kebanyakan kes kekeluargaan di Malaysia.

Kata kunci: Pertukaran Agama, Kanak-kanak, Ibu bapa dan Kebajikan Kanak-kanak

ABSTRACT

The welfare of children under the age of eighteen is a major consideration for deciding any family cases in courts. This study discusses the issue that arise with regard to the welfare of the underage children arising out as a result of conversion of one non-Muslim parent to Islam, for example custody and care aspect, religious determination, maintenance and other aspects. This study refers to several provisions of the relevant legislation such as Article 11 (1) of the Federal Constitution which provides for the freedom of religion of a person and Article 12 (4) which states the religion determination for an underage child by parents or guardian. Section 51 (1) of the Law Reform Act (Marriage and Divorce) 1976 is also referred to examine the marital status of parents where one of them changes his or her religion to Islam while the other spouse remain in the original religion. Studies of relevant cases are also conducted and analyzed to support the principles of law used in this study. Hence, library research is the main method used for method of data collection while Data Analysis Method is utilized in order to secure an established analysis for the research. The results of this research show that the court emphasizes the children welfare when making decisions related to their cases. However, specifically, the will and wishes of the teenage children are rarely considered when decisions related to them are given. For example, in the matter of religious affiliation, the teenage children should be given the option to determine their own religion or the choices for their own guardians, in case of custody disputes. This is because even though they have not attained the age of eighteen years, the children in their teens are already sensible and can make their own judgment. This is consistent with the principles of the welfare of children which has been decided by courts in most family related cases in Malaysia.

Keywords: Change of Religion, Minor, Parents and Children's Welfare

PENGHARGAAN

Alhamdulillah. Setinggi-tinggi kesyukuran dirafa'kan ke hadrat Allah SWT yang telah memberi keizinan dan rahmat-Nya sehingga kajian ini dapat diselesaikan. Salam dan selawat ke atas Rasulullah SAW, para keluarga, sahabat serta pengikut-pengikut Baginda hingga ke akhir zaman.

Di kesempatan ini, saya merakamkan ribuan terima kasih kepada Kementerian Pelajaran Malaysia, Jabatan Pelajaran Negeri Pahang, Pejabat Pelajaran Daerah Bentong serta Pentadbiran sekolah yang telah memberi kelulusan dan kebenaran kepada saya melanjutkan pengajian diperingkat Ijazah Sarjana Syariah di Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya, Malaysia (APIUM). Saya juga mengucapkan ribuan terima kasih kepada Dr. Narizan binti Abdul Rahman selaku penyelia disertasi yang banyak memberikan bimbingan, buah fikiran dan panduan dalam menyelesaikan disertasi ini.

Ucapan penghargaan dan terima kasih juga ditujukan kepada pensyarah-pensyarah di Jabatan Syariah dan Undang-Undang, APIUM, Guru-guru SK Sungai Marong, serta individu-individu yang terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam membantu dan memberikan kerjasama bagi mendapatkan data dan maklumat penting berkenaan kajian ini.

Penghargaan yang tidak terhingga saya ucapkan kepada seluruh ahli keluarga tersayang terutama ibunda tersayang Habsah binti Imam, isteri tercinta Aiza Masyati binti Mas'ut dan anak-anak saya Inas Zara Sufiya dan Muhammad Firas Mifzal yang tidak pernah jemu memberi semangat dan galakan dalam menyiapkan penulisan disertasi ini.

Mohd Taufik bin Mohd Tasrip
287 Jalan Datuk Bakar,
Perumahan Sungai Marong,
28700 Bentong,
Pahang Darul Makmur.
E-mel: ibn_tasrft@yahoo.com

SENARAI STATUT

STATUT MALAYSIA

Perlembagaan Persekutuan

Akta Kanak-Kanak 2001 (Akta 611)

Akta Memperbaharui Undang-Undang
(Perkahwinan dan Perceraian) 1976 (Akta 164)

Akta Penjagaan Kanak-Kanak 1961 (Akta 351)

Akta Pentadbiran Undang-Undang Islam
(Wilayah-Wilayah Persekutuan) 1993 (Akta 505)

Akta Perlindungan Kanak-Kanak 1991 (Akta 468)

Akta Umur Dewasa 1971 (Akta 21)

Akta Undang-undang Keluarga Islam
(Wilayah-wilayah Persekutuan) 1984 (Akta 303)

Enakmen Pentadbiran Undang-Undang Islam
Negeri Sabah 1992 (Enakmen No. 13/1992)

Enakmen Pentadbiran Undang-Undang Islam, Perak 2007 (Enakmen No. 4/2007)

Enakmen Pentadbiran Undang-Undang Islam, Selangor 2003 (Enakmen No.1 /2003)

Enakmen Undang-Undang Keluarga Islam Selangor 2003 (Enakmen No. 2/2003)

Enakmen Undang-Undang Keluarga Islam Pahang 2005 (Enakmen No.3/2005)

Enakmen Undang-Undang Keluarga Islam Kelantan 2003 (Enakmen No. 6/2003)

The Guardianship of Infants Ordinance of Sarawak 1953 [Cap. 95]

The Guardianship of Infants Ordinance of Sabah 1946 [Cap.54]

ANTARABANGSA

Akta Penjagaan Kanak-kanak (Inggeris) 1964

Australian Matrimonial Causes Act 1959-1966

Children Act (UK) 1989

Constitution of Arab Republic of Egypt 1971 (amended 2014)

KONVENTSYEN ANTARABANGSA

Cairo Declaration of Human Rights in Islam 1990 (CDHRI)

International Covenant on Civil and Political Rights 1966 (ICCPR)

International Covenant on Economic,
Social and Cultural Rights 1966 (ICESCR)

The Hague Convention On The Civil Aspect
Of International Child Abduction 1980.

United Nations Children's Fund 1946 (UNICEF)

Universal Declaration of Human Rights 1948 (UDHR)

UN Convention On The Rights Of The Children 1989 (UN CRC)

SENARAI KES

<i>Ahmad lwn Aishah</i>	(1977) 1 JH (1) 55.
<i>Chan Bee Yen v. Yap Chee Kong</i>	[1989] 1 MLJ 370.
<i>Chang Ah Mee lwn Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Majlis Agama Islam Sabah dan Lain-Lain</i>	[2003] 5 MLJ 106.
<i>Dalip Kaur v Pegawai Polis Daerah Bukit Mertajam dan Majlis Agama Islam Kedah</i>	(1992) MLJ 1.
<i>Genga Devi Chelliah v. Santanam Damodaram</i>	[2001] 2 CLJ 359.
<i>Indira Ghandi a/p Mutho v. Pengarah Jabatan Agama Islam Perak & Ors</i>	[2013] 5 MLJ 552.
<i>In Re E (an Infant)</i>	[1963] 3 All E.R 874.
<i>In Re Susie Teoh; Teoh Eng Huat lwn Qadhi Pasir Mas Kelantan & Anor</i>	[1986] 2 MLJ 228.
<i>In The Marriage of Raja Bahrin</i>	(1986) 11 Fam.LR 233.
<i>J dan Lain-Lain lwn C. dan Lain-Lain</i>	[1970] AC 668.
<i>Lim Fang Keng lwn Toh Kim Choo</i>	[1977] 1 LNS 138.
<i>Lina Joy v Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan & 1 Lagi</i>	[2007] 4 MLJ 585.
<i>Laura Dorris a/p Laurance v. Thuraisingam a/l James</i>	[1995] 2 MLJ 229.
<i>Mahabir Prasad lwn Mahabir Prasad</i>	(1981) 2 MLJ 326
<i>Majlis Agama Islam Negeri Sembilan lwn Hun Mun Meng</i>	[1992] 5 Kanun (1).
<i>Meor Atiqulrahman bin Ishak (an infant, by his guardian ad litem, Mohamed lwn Aminah</i>	(1951), MLJ 146.
<i>Myriam lwn Mohamed Ariff</i>	(1971) 1 MLJ 265.
<i>Nedunchelian Uthiradam v. Nurshafiqah Binti Mah Singai Annal @ Valarmathy A/P Mah Singai Annal and 9 ors</i>	[2005] 2 CLJ 306.

<i>Pedley v. Majlis Agama Islam Pulau Pinang & Anor</i>	[1990] 2 MLJ 307.
<i>Re Chee Peng Kueck</i>	[1963] MLJ lxxxxix.
<i>Re J (A Minor)</i>	(1990) 2 AC 562.
<i>Re Maria Huberdina Hertogh: Mansor Adabi lwn A.P Hertogh dan Lain-Lain</i>	[1951] MLJ 12.
<i>Shamala A/P Sathiyaseelan V Jeyaganesh A/L C. Mogarajah</i>	[2004] 2 MLJ 241; [2011] 2 MLJ 281.
<i>Sharifah Sapoyah lwn Wan Alwi</i>	(1988) 6 JH 259.
<i>Subashini a/l Rajasingam V Saravanan a/l Thangathoray</i>	[2008] 2 MLJ 147.
<i>Syed Ahmad Johari bin Syed Mohd) & Ors v Fatimah bte Sihil & Ors</i>	[2006] 4 MLJ 605.
<i>Tan Kong Meng V Zainon Bte Md Zain & Anor</i>	[1995] 3 MLJ 408.
<i>Tan Siew Kee v. Chua Ah Boey</i>	[1988] 3 MLJ 20.
<i>Tang Sung Mooi V Too Miew Kim</i>	[1994] 3 MLJ 117
<i>Teh Eng Kim lwn Yew Peng Siong</i>	[1977] 1 MLJ 234.
<i>Tey Siew Choo @ Nur Aisyah Tey binti Abdullah v. Teo Eng Chua</i>	[1990] 3 AMR 2779.
<i>U. Viswalingam v. S. Viswalingam</i>	[1980] 1 MLJ 10
<i>Wan Abdul Aziz lwn Siti Aishah</i>	(1975) 1 JH (1) 47-50
<i>Wong Phila Mae v. Shaw Harold</i>	[1992] 2 MLJ 147
<i>Yip Fook Tai v. Manjit Singh s/o Mehar Singh @ Mohd Iskandar Manjit bin Abdullah</i>	[1990] 2 CLJ 605

SENARAI KEPENDEKAN

AC	Appeal Cases
All. ER	All England Reports
A.L.R	Australian Law Reports
AMR	All Malaysia Reports
APUUIWP	Akta Pentadbiran Undang-Undang Islam Wilayah Persekutuan
AUD	Akta Umur Dewasa
AUUKIWP	Akta Undang-undang Keluarga Islam Wilayah Persekutuan
APKK	Akta Penjagaan Kanak-kanak
AMU	Akta Memperbaharui Undang-undang (Perkahwinan dan Perceraian)
Bil.	Bilangan
CDHRI	Cairo Declaration of Human Rights in Islam
CFCS	The Child Family And Community Services
cet.	Cetakan
Dr.	Doktor
ed.	Edisi
Ed.	Editor
<i>et.al.</i>	Buku yang mempunyai tiga pengarang atau lebih
Fam LR	Family Law Reports
Fam CA	Family Case Appeal
FLC	Family Law Case
<i>Ibid</i>	<i>Ibidem</i>
ICCPR	International Covenant on Civil And Political Rights
IKIM	Institut Kefahaman Islam Malaysia
Jld	Jilid

JH	Jurnal Hukum
JMCL	Journal of Malaysian Comparative Law
KMHKM	Konvensyen Mengenai Hak Kanak-Kanak Malaysia
Lwn	Lawan
<i>Mal.LR</i>	Malaysia Law Review
MLJ	Malayan Law Journal
MLJU	Malayan Law Journal Unreported
MLN	Malaysian Law News
<i>Op. Cit</i>	<i>Opera citato</i>
Ph.D	Doctor of Philosophy
Prof.	Profesor
<i>s.a.w</i>	Sallahāhu ‘Alaihi wa Sallam
<i>s.w.t</i>	Subhānahū wa Ta’ālā
Sdn. Bhd.	Sendirian Berhad
SUHAKAM	Suruhanjaya Hak Asasi Manusia
Terj.	Terjemahan
t.p.	tanpa penerbit
t.t	tanpa tahun
t.tp.	tanpa tempat terbit
UDHR	Universal Declaration of Human Rights
UIDHR	Universal of Islamic Declaration of Human Rights
UKM	Universiti Kebangsaan Malaysia
UN CRC	United Nation Convention On The Rights Of The Children
V/Vs	Versus

ISI KANDUNGAN**HALAMAN**

Abstrak	iv
<i>Abstract</i>	v
Penghargaan	vi-vii
Senarai Statut	viii
Senarai Kes	ix-x
Senarai Kependekan	xi-xii
Daftar Isi	xiii-xv

BAB 1**PENGENALAN**

1.1 Pengenalan	1-2
1.2 Latarbelakang Kajian	2-4
1.3 Permasalahan Kajian	4-8
1.4 Objektif Kajian	9
1.5 Skop Kajian	9-11
1.6 Kepentingan Kajian	11-12
1.7 Sorotan Literatur	12-21
1.8 Metodologi Kajian	22-24
1.9 Sistematika Penulisan	25-28

BAB 2

KEBEBA SAN BERAGAMA: DALAM KONTEKS PERTUKARAN AGAMA

IBU BAPA DI DALAM UNDANG-UNDANG ISLAM DAN

UNDANG-UNDANG SIVIL DI MALAYSIA

2.1 Pendahuluan	29
2.2 Pertukaran Agama Ibu Bapa: Perspektif Global	29-34
2.3 Pertukaran Agama Ibu Bapa: Perspektif Sarjana Kontemporari	34-41
2.4 Pertukaran Agama Ibu Bapa: Perspektif Perundangan Malaysia:	
2.4.1 Pentadbiran Undang-undang Islam	41-43
2.4.2 Undang-undang Sivil	43-46
2.5 Kesimpulan	47-48

BAB 3

KEBAJIKAN KANAK-KANAK DARI PERSPEKTIF

UNDANG-UNDANG DI MALAYSIA

3.1 Pendahuluan	49
3.1.1 Konsep Dan Definisi Kebajikan	50-53
3.1.2 Definisi Kanak-kanak	54-57
3.1.3 Kebajikan Kanak-kanak Menurut Undang-undang Islam	57-63
3.1.4 Kebajikan Kanak-kanak Menurut Undang-undang Sivil	63-71
3.2 Kedudukan Kebajikan Kanak-kanak Dan Pertukaran Agama Ibu bapa	71
3.2.1 Pertukaran Agama Dan Kedudukan Kebajikan Kanak-kanak Dari Perspektif Sarjana Kontemporari	72-74
3.2.2 Pertukaran Agama Dan Kedudukan Kebajikan Kanak-kanak Menurut Pentadbiran Undang-undang Islam	74-78
3.2.3 Pertukaran Agama Dan Kedudukan Kebajikan Kanak-kanak Menurut Undang-undang Sivil	78-82
3.3 Kesimpulan	82-84

BAB 4

IMPLIKASI PERTUKARAN AGAMA IBU BAPA KEPADA BEBERAPA ASPEK UTAMA KEBAJIKAN KANAK-KANAK DI MALAYSIA

4.1 Pendahuluan	85
4.2 Jagaan dan Penjagaan	86-95
4.3 Penentuan Pendidikan Agama Kanak-kanak	95-104
4.4 Aspek Kebajikan Lain	105-109
4.5 Analisa Kajian	110-112
4.6 Kesimpulan	112-113

BAB 5

KESIMPULAN

5.1 Rumusan	114-116
5.2 Cadangan dan Saranan	116-119
5.3 Penutup	120
BIBLIOGRAFI	121-130